

Ihmiskaupan uhrin polku

OIKEUKSIA EROJEN YLI
ULRIK-projektin päätösseminaari
15.10.2011
Tampere
Jaana Kauppinen

PRO·tukipiste

Ihmiskaupan sukupuolittuneet markkinat

- Seksuaalinen hyväksikäyttö
  - Stigma
  - Rikosnimikkeiden valinta (paritus – ihmiskauppa)
  - Ulkomaalaislaki; epäily seksuaalipalveluiden myynnistä käännetyt-/poistamiskriteeri
- Kotitalous, yksityiskodit (kotiapulaiset, au pair)
- Työperäinen, pakkotyö (rakennustyömaat, ravintolat, teollisuus, maatalous / siivous, kauneus- ja hoitoala)

PRO·tukipiste

Tunnistamisen ongelmat

- Liian kiire
- Rakenteelliset esteet
  - tulkintaerimielisyydet
  - Dublin-menettely (TP), käännyttäminen (UL)
  - Yhteistyövelvoite
  - Siteiden katkaiseminen
- Rikosoikeudellinen näkökulma korostuu
- Väärinkäytösten mahdollisuutta korostetaan liikaa
- Seulonta muusta liikkuvasta väestöstä

Hyvä ihmiskaupan uhri

- osaa ilmaista avun- ja suojeluntarpeensa oikealla termillä
- Luottaa viranomaisiin ja ymmärtää mikä on kenenkin viranomaisen perustehtävä ja positio koko prosessissa
- Osaa lukea ja kirjoittaa sekä ymmärtää useita yhtäaikaisesti meneillään olevia prosesseja (tuki, rikosprosessi, oleskeluoikeus)
- Kertoo koko tarinansa loogisesti ja tyhjentävästi heti
- Ei vaihda mielipidettään vaikka saisi lisää tietoa oikeuksistaan
- Ei kuulu mihinkään isompaan ryhmään (nigerialaiset naiset, thai-hierojat jne.)
- On uhriutunut Suomessa ja paljastaa rikoksen, josta aloitetaan esitutkinta

PRO·tukipiste

Tunnistaminen

- Tarina, jonka sisältö herättää epäilyn mahdollisesta uhriudesta
- Prosessi
- Täydentyä hiljalleen
- Turvallisuus
- Visio tulevaisuudesta
- Hyöty uhrille

Ensimmäinen vaihe

- Turvallisuus
- Ravinto
- Hygienia
- Asuminen
- Tieto
- Aikaa
- Terveystila

Tukitoimet

- Toimeentulo
- Asuminen
- Turvasuunnitelma
- Arkirakenne
- Terveysuunnitelma (mt!)
- Oleskelumaa + kauttakulkumaat + kotimaa
  - Mitä hoitamattomia asioita
- Hallinnollinen tuki
- Tuki rikosoikeudellisessa prosessissa
- Tuki tulevaisuuden suunnittelussa

PRO·tukipiste

Tunnuspiirteitä

- Uhriutuminen on pitkä prosessi, jossa koetaan monenlaisia rikoksia eri maissa
  - ei noudata lähtömaa-kauttakulkumaa- kohdemaata –jaottelua
- ”Auttaja” joka ilmaantuu sopivalla hetkellä
- Hyväksikäyttäjien ja ihmiskauppioiden tekemä tarkka toimintaympäristöanalyysi, joka hyödyntää tehokkaasti virallisten kansallisten ja kansainvälisten suojelujärjestelmien riskikohdat
- Sijoittuu yhteiskunnan marginaaliin, joka hämärtää ja pitää piilossa

PRO·tukipiste

Hyväksikäyttö

Rekrytointi

- Olosuhde, joka vaatii ratkaisua
- Joku tarjoaa ratkaisun

Hyväksikäyttö

- Luodaan hyväksikäytön mahdollisuudet
- Väliaikaisuuden lupaus
- Prosessi, jossa eri vaiheita

Hk:n loppuminen

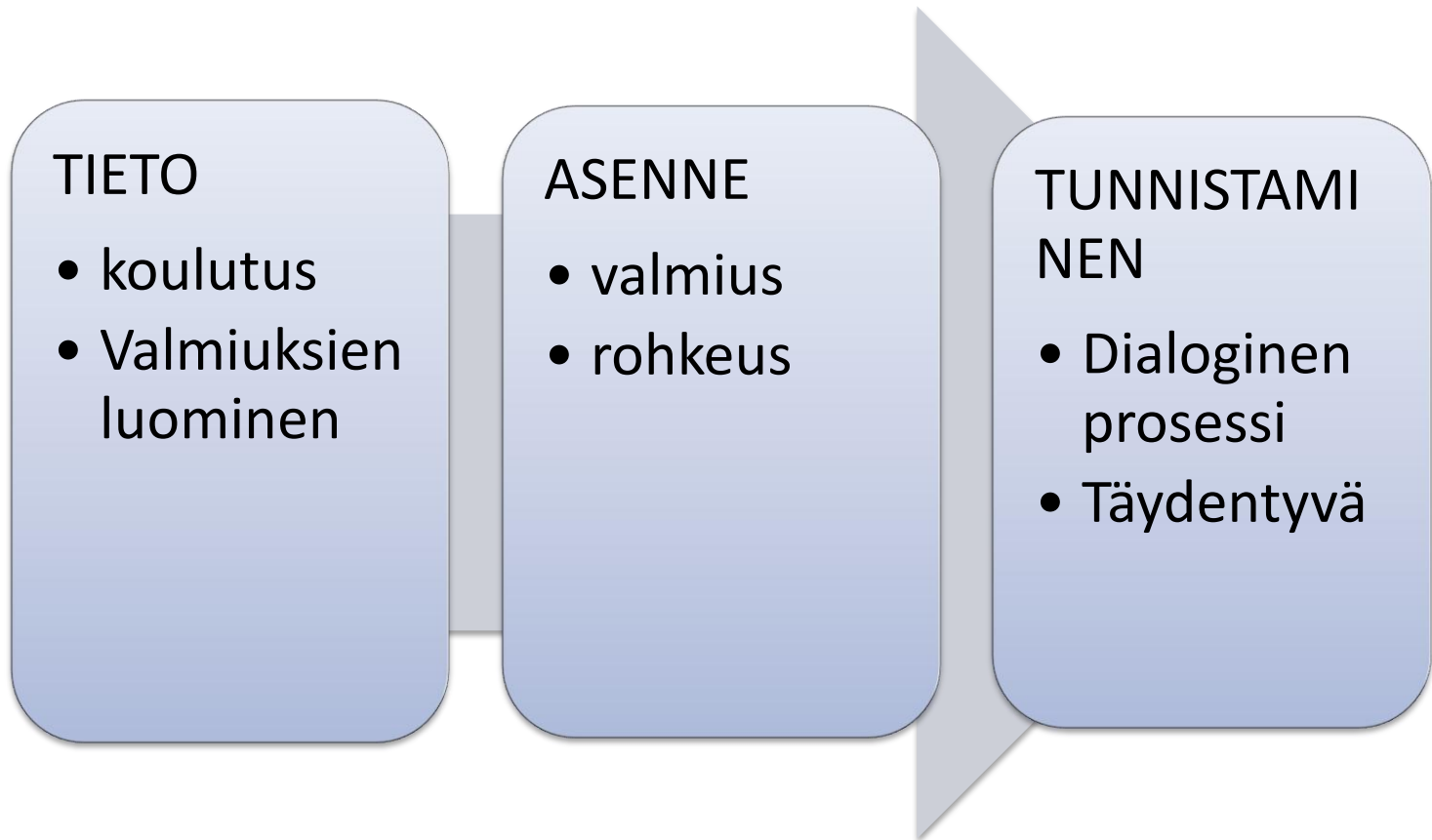
- Fyysinen eroon pääsy
- Henkinen irrottautuminen
- Järjestelmän vaatimukset

PRO·tukipiste

PRO·tukupiste

Tunnistaminen prosessina

PRO·tukipiste

Tunnistamisen jälkeen

Auttamisjärjestelmä

- Joutsenon vok
  - Aikuiset ja ryhmät
- Oulun vok
  - Ilman huoltajaa tulleet
alaikäiset lapset
- Koordinointi
- Koto- ja vastaanottolaki

Ei auttamisjärjestelmää

- Muut käytettävissä olevat palvelut
- Asiakkaan oleskelustatus merkittävin tekijä
  - Suomen kansalainen
  - Olemassa oleva oleskelun laillinen peruste
  - Laillista oleskelun perustetta ei ole

KIITOS!